

Choose an item.

Μαθητεία για την ανάπτυξη της σχεδιαστικής σκέψης (ADDET)

Αρ. έργου: 2020-1-RO01-KA202-079926

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ: ΣΥΜΠΡΑΞΕΙΣ ΕΕΚ-ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΜΑΘΗΤΕΙΑ ΙΟ3

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ

© Πνευματική ιδιοκτησία της κοινοπραξίας ADDET 2020

Συνεργάτες/-ιδες έργου

- 1- Colegiul Economic "Ion Ghica" Braila / ΡΟΥΜΑΝΙΑ
- 2- MAGENTA CONSULTORIA PROJECTS SL / ΙΣΠΑΝΙΑ
- 3- ΑΙΝΤΕΚ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ / ΕΛΛΑΔΑ
- 4- ZENTRALSTELLE FUR BERUFSBILDUNG IM HANDEL EV ZBB / ΓΕΡΜΑΝΙΑ
- 5- Antalya İl Milli Eğitim Müdürlüğü / ΤΟΥΡΚΙΑ
- 6- KLUB PO UPRAVLENIE NA ZNANIYA, INOVACII I STRATEGII / ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ
- 7- CESIE / ΙΤΑΛΙΑ

Απαγορεύεται η αντιγραφή, αναπαραγωγή ή τροποποίηση του παρόντος εγγράφου εν όλω ή εν μέρει για οποιονδήποτε σκοπό χωρίς γραπτή άδεια από την κοινοπραξία ADDET. Επιπλέον, πρέπει να γίνεται σαφής αναφορά στους/στις συγγραφείς του εγγράφου και σε όλα τα ισχύοντα τμήματα της ειδοποίησης περί πνευματικών δικαιωμάτων.

Με την επιφύλαξη παντός δικαιώματος.

Το παρόν έγγραφο μπορεί να αλλάξει χωρίς προειδοποίηση.

Σύνταξη: Διεύθυνση Εκπαίδευσης Αττάλειας

26.08.2022

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ

Σκοπός του παρόντος εγγράφου είναι η παροχή ενός εγχειριδίου για τη δημιουργία συμπράξεων μαθητείας μεταξύ επιχειρήσεων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (EEK) και σχολείων.

Οι στόχοι του προϊόντος είναι οι εξής:

- Η προώθηση της έννοιας της σύμπραξης EEK - επιχειρήσεων σε τοπικό επίπεδο
- Η υποστήριξη της δημιουργίας συμπράξεων με τη χρήση πρακτικών εργαλείων
- Η προώθηση του μοντέλου μαθητείας για την ανάπτυξη του επιχειρηματικού πνεύματος
- Η προετοιμασία του πλαισίου για τις πιλοτικές δραστηριότητες δοκιμής και επικύρωσης του μοντέλου μαθητείας
- Η προώθηση των συμπράξεων μεταξύ σχολών EEK και επιχειρήσεων
- Η ανάπτυξη του εγχειριδίου «Συμπράξεις EEK-επιχειρήσεων για τη μαθητεία»

Το εγχειρίδιο «Συμπράξεις EEK-επιχειρήσεων για τη μαθητεία» θα ενθαρρύνει και θα υποστηρίξει τις τοπικές επιχειρήσεις και τα κέντρα EEK προκειμένου να συμμετάσχουν στη σύμπραξη και να υιοθετήσουν το μοντέλο μαθητείας. Επιπλέον, παρέχει πρακτική υποστήριξη για τη δημιουργία συμπράξεων και ιστορίες επιτυχίας των πιλοτικών εφαρμογών σε διάφορους τομείς.

Περιεχόμενα

Περιεχόμενα

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ	3
Περιεχόμενα	4
Περιεχόμενα	4
ΜΑΘΗΤΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΣΧΕΔΙΑΣΤΙΚΗΣ ΛΟΓΙΚΗΣ	6
1. ΜΑΘΗΤΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ	6
2. ΟΦΕΛΗ ΤΗΣ ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ	7
3. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	8
4. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΜμΕ	9
5. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ΕΕΚ	11
6. ΒΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΑΘΗΤΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	12
1) ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ	13
2) ΘΕΜΕΛΙΩΣΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ	13
3) ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ	13
4) ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ	13
5) ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ	14
6) ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ	14
7. ΑΡΧΕΣ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΜΙΑΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ ΕΕΚ-ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	14
1. Αρχές διασφάλισης ποιότητας μιας συνεργασίας ΕΕΚ-επιχείρησης	15
1.1. Ρόλοι και αρμοδιότητες των συμβαλλόμενων μερών	15
1.1.1. Αρμοδιότητες των παρόχων ΕΕΚ	15
1.1.2. Αρμοδιότητες των επιχειρήσεων	15
1.2. Κριτήρια ποιότητας για τις θέσεις μαθητείας	16
1.3. Σχεδιασμός, εφαρμογή, αξιολόγηση και αναθεώρηση ενός προγράμματος μαθητείας σύμφωνα με το μοντέλο μαθητείας ADDET για την απόκτηση ικανοτήτων επίλυσης προβλημάτων και σχεδιαστικής σκέψης.	17
Το μοντέλο επικεντρώνεται στις πέντε φάσεις της σχεδιαστικής σκέψης:	17
Το μοντέλο επικεντρώνεται στις ικανότητες επίλυσης προβλημάτων:	17

1.1.3. Βήματα σχεδιασμού, υλοποίησης, αξιολόγησης και αναθεώρησης ενός προγράμματος μαθητείας	18
2. ΑΡΧΕΣ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΜΙΑΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ ΕΕΚ-ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	19
2.1. Θέση στο σύστημα εκπαίδευσης και κατάρτισης	19
2.2. Δομές διακυβέρνησης	19
2.3. Περιεχόμενα εκπαίδευσης και μαθησιακά αποτελέσματα	20
2.4. Συνεργασία μεταξύ των φορέων μάθησης	20
2.5. Συμμετοχή και υποστήριξη εταιρειών	20
2.6. Προαπαιτούμενα και υποστήριξη των εκπαιδευτικών και των εκπαιδευτών/-τριών εντός της εταιρείας	21
2.7. Μηχανισμοί χρηματοδότησης και επιμερισμού του κόστους	21
2.8. Διασφάλιση ποιότητας	21
2.9. Συνθήκες εργασίας και εκπαίδευσης των μαθητευόμενων	22
2.10. Ανταπόκριση στην αγορά εργασίας	22
8. ΠΡΟΤΥΠΟ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΒΕΛΤΙΣΤΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ	22
9. ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ (ΜΝΗΜΟΝΙΟ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ)	24
Υπόδειγμα συμφωνίας	24
Βασικά σημεία	24
ΜΝΗΜΟΝΙΟ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ	25
10. ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ	30

ΜΑΘΗΤΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΣΧΕΔΙΑΣΤΙΚΗΣ ΛΟΓΙΚΗΣ

1. ΜΑΘΗΤΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ορίζει τη μαθητεία ως περιόδους μάθησης με βάση την εργασία, οι οποίες συνδυάζουν και εναλλάσσουν την κατάρτιση σε επιχειρήσεις με την εκπαίδευση στο σχολείο, με την ολοκλήρωσή τους να οδηγεί στην απόκτηση εθνικά αναγνωρισμένων προσόντων¹. Η μαθητεία, τις περισσότερες φορές, διέπεται από μια επίσημη σύμβαση μεταξύ του εργοδότη/-τριας, του μαθητευόμενου/-ης ή/και του φορέα παροχής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Προκειμένου οι επιχειρήσεις να συμμετάσχουν στα προγράμματα μαθητείας, να αυξήσουν την απήχσή τους στους νέους/-ες και να βελτιώσουν τη συνολική τους ποιότητα, είναι απαραίτητο να κατανοήσουν πλήρως την έννοια της μαθητείας.

Σήμερα, πολλά διαφορετικά επαγγελματικά προγράμματα εμπίπτουν στον ορισμό της ΕΕ για τη «μαθητεία» και παρέχουν στους νέους/-ες, παράλληλα με την ΕΕΚ στο σχολείο, ξεχωριστές επαγγελματικές διαδρομές. Ο τομέας της ΕΕΚ υπόκειται συνεχώς σε πολιτικές μεταρρυθμίσεις και επηρεάζεται σε μεγάλο βαθμό από τις εθνικές παραδόσεις και τον πολιτισμό καθώς και από τους συλλόγους εργοδοτών/-τριών.

Λόγω των ιδιοτήτων των εθνικών πολιτικών όσον αφορά τη μαθητεία, είναι δύσκολο να βρεθεί ένας σαφής και κοινά αποδεκτός ορισμός της.

Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η μαθητεία χαρακτηρίζεται από τα εξής:

- Αποτελεί μέρος του επίσημου συστήματος επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης
- Βασίζεται στην αρχή της δυικής μάθησης, η οποία συνδυάζει ή εναλλάσσει την επιχειρησιακή κατάρτιση (περίοδοι πρακτικής εμπειρίας σε χώρο εργασίας) με τη σχολική εκπαίδευση (περίοδοι θεωρητικής/πρακτικής εκπαίδευσης σε σχολείο ή κέντρο κατάρτισης).
- Η ολοκλήρωση της οδηγεί σε μια εθνικά αναγνωρισμένη πιστοποίηση/πτυχίο επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.
- Διέπεται από μια σύμβαση μεταξύ της επιχείρησης, του μαθητευόμενου/-ης ή/και του εκπαιδευτικού ιδρύματος.
- Συνήθως ο μαθητευόμενος/-η αμείβεται για την εργασία του/της.

¹ Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2015), «European Alliance for Apprenticeships – Good for Youth, Good for Business»

Η κατανομή του χρόνου μεταξύ των δύο κατηγοριών ποικίλλει ανάλογα με τις εθνικές νομοθεσίες. Στην Ευρώπη διακρίνονται τρία συστήματα μαθητείας με βάση τα παραπάνω κριτήρια:

- α) μαθητεία τύπου Α, όταν η κατάρτιση στην εργασία υπερτερεί της θεωρητικής μάθησης (με βάση την απασχόληση),
- β) μαθητεία τύπου Β, όπου η θεωρητική κατάρτιση υπερισχύει της ενδοεπιχειρησιακής κατάρτισης, καθιστώντας την παρόμοια με την πρακτική άσκηση,
- γ) μαθητεία τύπου Γ (δυσική μαθητεία), η οποία χαρακτηρίζεται από ισορροπία μεταξύ της μάθησης και της κατάρτισης, με τη συμμετοχή διαφόρων φορέων σε τοπικό επίπεδο.

Υπάρχουν στοιχεία που αποδεικνύουν ότι οι χώρες με ισχυρό σύστημα ΕΕΚ και μαθητειών έχουν χαμηλότερα επίπεδα ανεργίας των νέων, καθώς διευκολύνουν την ομαλότερη μετάβαση από την εκπαίδευση και την κατάρτιση στην εργασία. Παρόλα αυτά, σε πάρα πολλά κράτη-μέλη της ΕΕ, η ΕΕΚ (ιδίως στην ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση) δεν χαιρεί ιδιαίτερης εκτίμησης. Η εικόνα της ΕΕΚ είναι αδύναμη σε σύγκριση με την τυπική εκπαίδευση, με την τάση να θεωρείται ως δεύτερη επιλογή για σπουδαστές/-τριες «δεύτερης κατηγορίας».

Οι Ευρωπαίοι διακλαδικοί κοινωνικοί εταίροι εγκαινίασαν το 2013 την Ευρωπαϊκή Συμμαχία για θέσεις Μαθητείας, με στόχο την ενίσχυση της ποιότητας, της προσφοράς και της εικόνας της μαθητείας καθώς και της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στην Ευρώπη. Η πλειονότητα των κρατών μελών έχει προσχωρήσει στην Ευρωπαϊκή Συμμαχία για θέσεις Μαθητείας και αυτό έχει ενισχύσει τα σχέδια για τη μεταρρύθμιση του συστήματος μαθητείας προκειμένου να καταπολεμηθεί η ανεργία των νέων, να αντιμετωπιστούν οι ελλείψεις και οι αναντιστοιχίες δεξιοτήτων και να δημιουργηθεί εξειδικευμένο εργατικό δυναμικό για την τόνωση της ανάπτυξης.

2. ΟΦΕΛΗ ΤΗΣ ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ

Ο θετικός αντίκτυπος των πολιτικών μαθητείας αυξάνει τις ευκαιρίες απασχόλησης για τους νέους/-ες ενώ παράλληλα επηρεάζει την ευημερία της εταιρείας και της κοινωνίας γενικότερα. Μεταξύ άλλων, προσφέρει τα εξής:

- μείωση της αναντιστοιχίας των δεξιοτήτων,
- δυνατότητα εκπαίδευσης νέου εργατικού δυναμικού «από το μηδέν»,
- αύξηση της αφοσίωσης των επιχειρήσεων,
- βελτίωση της εικόνας και της φήμης της επωνυμίας,
- κέρδη από την εργασία του μαθητευόμενου/-ης,
- μείωση του κόστους πρόσληψης προσωπικού εφόσον οι μαθητευόμενοι/-ες παραμείνουν στην επιχείρηση,
- ενίσχυση της διαφορετικότητας του προσωπικού της επιχείρησης,
- μείωση κόστους πρόσληψης ταλαντούχων ατόμων και επιλογής των καταλληλότερων, υποψηφίων σε περιόδους δημογραφικών αλλαγών,
- αύξηση των φορολογικών εσόδων σε τοπικό επίπεδο,
- μείωση της περιθωριοποίησης και του κόστους κοινωνικής πρόνοιας,

- ευκαιρία εκμάθησης μιας ειδικότητας και εισόδου στην αγορά εργασίας,
- ευκαιρίες επιχορήγησης και επιδότησης από το κράτος και
- ευκαιρίες για τη βελτίωση των δεξιοτήτων αναστοχασμού όλου του προσωπικού που εμπλέκεται στην υποστήριξη ή την κατάρτιση των μαθητευομένων.

3. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Η εκπαίδευση σε θέματα επιχειρηματικότητας προσδιορίζεται ως προτεραιότητα της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», του πλαισίου πολιτικής της ΕΕ για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜμΕ) και των βασικών στρατηγικών της ΕΕ για την εκπαίδευση και την κατάρτιση.

Το πλαίσιο πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜμΕ), μέσω της γενικής πρωτοβουλίας «Small Business Act for Europe» (Δράση για τις μικρές ευρωπαϊκές επιχειρήσεις) και του σχεδίου δράσης «Επιχειρηματικότητα 2020»², τονίζει τη σημασία της εκπαίδευσης σε θέματα επιχειρηματικότητας για την οικοδόμηση μιας επιχειρηματικής κουλτούρας στην ΕΕ, η οποία με τη σειρά της οδηγεί σε μια πιο ανταγωνιστική οικονομία, στη δημιουργία θέσεων εργασίας και στην κοινωνική συνοχή.

Ταυτόχρονα, η εκπαίδευση σε θέματα επιχειρηματικότητας νοείται ως ανεξάρτητη ικανότητα. Από το 2006, η επιχειρηματική συμπεριφορά έχει χαρακτηριστεί ως μία από τις οκτώ βασικές ικανότητες για τη δια βίου μάθηση, που ορίζονται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ως το σύνολο των γνώσεων, των δεξιοτήτων και των συμπεριφορών που είναι θεμελιώδεις για κάθε άτομο σε μια κοινωνία της γνώσης και οι οποίες θα πρέπει να αποκτώνται μέχρι το τέλος της υποχρεωτικής εκπαίδευσης και μέσω της δια βίου μάθησης³.

Η ενσωμάτωση της εκπαίδευσης σε θέματα επιχειρηματικότητας στην πολιτική, τα προγράμματα σπουδών και τα σχετικά πλαίσια προσόντων σημαίνει ότι οι σπουδαστές/-τριες θα πρέπει να αποκτήσουν τη βασική ικανότητα της επιχειρηματικότητας. Ωστόσο, αυτό μάλλον δεν αρκεί: λόγω της καινοτομίας και της πολυπλοκότητας της εκπαίδευσης σε θέματα επιχειρηματικότητας, η επίτευξη αυτού του στόχου απαιτεί μεγαλύτερη προσπάθεια.

Υπό αυτή την έννοια, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει ζητήσει από τα κράτη μέλη να προσφέρουν στους σπουδαστές/-τριες επιχειρηματικές εμπειρίες πριν από την ολοκλήρωση της υποχρεωτικής τους εκπαίδευσης, οι οποίες κυμαίνονται από τη λειτουργία μιας επιχείρησης κατάρτισης έως τη διαχείριση ενός επιχειρηματικού ή κοινωνικού έργου. Τα περισσότερα κράτη μέλη εφαρμόζουν ήδη προγράμματα κατάρτισης ή συνεργασίας, που επιτρέπουν στους σπουδαστές/-τριες να αποκτήσουν κάποια μορφή πρακτικής επιχειρηματικής εμπειρίας, ωστόσο η υλοποίησή τους δεν είναι ομοιογενής. Επιπλέον, δεν είναι όλες οι εμπειρίες ικανές να αναπτύξουν τη βασική ικανότητα της επιχειρηματικότητας⁴.

² Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2013), «Entrepreneurship 2020 Action Plan: Reigniting the entrepreneurial spirit in Europe»

³ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Εκπαίδευση και πολιτισμός (2006), «Key competences for Lifelong Learning: European Reference Framework»

⁴ South East Centre for Entrepreneurial Learning, «Entrepreneurship Education in the European Union: an overview of policies and practice»

Πολλά από τα μέτρα προώθησης και υποστήριξης της επιχειρηματικότητας συνήθως λαμβάνονται εκτός του επίσημου εκπαιδευτικού συστήματος και αφορούν την άτυπη κατάρτιση σε θέματα επιχειρηματικότητας για συγκεκριμένες ομάδες (ή την κατάρτιση για ΜμΕ).

Η υιοθέτηση μιας προσέγγισης βασικών ικανοτήτων για την εκπαίδευση σε θέματα επιχειρηματικότητας σημαίνει ότι όλοι όσοι/-ες ολοκληρώνουν την τυπική εκπαίδευση αποκτούν τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις αντιλήψεις που ορίζονται στο πλαίσιο της ικανότητας της ΕΕ με τίτλο «Αίσθηση πρωτοβουλίας και επιχειρηματικότητας» και ότι είναι σε θέση να αναπτύξουν περαιτέρω αυτή την ικανότητα μέσω της δια βίου μάθησης. Εκτός από την εξέταση οργανωτικών επιλογών για την παροχή εκπαίδευσης σε θέματα επιχειρηματικότητας, η υιοθέτηση μιας προσέγγισης βασικών ικανοτήτων απαιτεί την εξίσου προσεκτική αντιμετώπιση του περιεχομένου των μαθημάτων και των μαθησιακών αποτελεσμάτων. Ειδικότερα, οι προσεγγίσεις του προγράμματος σπουδών θα πρέπει να αναδεικνύουν το γεγονός ότι η βασική ικανότητα της επιχειρηματικότητας, με την ευρύτερη έννοια, σημαίνει την ικανότητα «μετατροπής της ιδέας σε πράξη» που αποτελεί βασική συνιστώσα της απασχολησιμότητας⁵. Υπό αυτή την έννοια, η εκπαίδευση σε θέματα επιχειρηματικότητας θα πρέπει να ξεπεράσει τα όρια των κλάδων της οικονομίας και του επιχειρείν και να νοείται ως μια γενική ικανότητα που θα πρέπει να παρέχεται υποχρεωτικά σε όλους τους σπουδαστές/-τριες.

4. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΜμΕ

Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜμΕ) απασχολούν τα δύο τρίτα του ευρωπαϊκού εργατικού δυναμικού και αντιπροσωπεύουν το 99% του συνόλου των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων⁶.

Οι ΜμΕ, σε αντίθεση με τις μεγαλύτερες επιχειρήσεις, συμμετέχουν ελάχιστα σε προγράμματα μαθητείας παρά τη σημαντική τους συμβολή στην ευρωπαϊκή οικονομική ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεων εργασίας. Κατά μέσο όρο, ακόμη και σε χώρες όπου η κουλτούρα της μαθητείας είναι ευρέως διαδεδομένη, οι μεγαλύτερες επιχειρήσεις εντάσσουν περισσότερους μαθητευόμενους/-ες σε σχέση με τις μικρότερες. Οι κύριοι λόγοι αυτής της απροθυμίας βασίζονται στη γραφειοκρατία, το κόστος, τις εσωτερικές αδυναμίες και την έλλειψη χρόνου για επενδύσεις στην κατάρτιση.

Μια σχετική και ουσιαστική ΕΕΚ που ανταποκρίνεται στις ανάγκες της αγοράς εργασίας θα μπορούσε να αντιμετωπίσει το ζήτημα της ανεργίας, η οποία πλήττει περισσότερο από το 16% των νέων ηλικίας 15 έως 24 ετών σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση (στοιχεία Eurostat 2017).

Αποδεδειγμένα η επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση διευκολύνει αποτελεσματικά τη μετάβαση από την εκπαίδευση στην εργασία στις χώρες με παράδοση στη μαθητεία, γεγονός προκαλεί την προσοχή των φορέων χάραξης πολιτικής σε ολόκληρη την Ευρώπη. Πλέον η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προωθεί τη μαθητεία ως βασικό στοιχείο μιας ευρύτερης στρατηγικής για την αντιμετώπιση της

⁵ <http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetailDoc&id=23932&no=3>

⁶ Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2017), «Annual Report on European SMEs 2016/2017: Focus on self-employment»

ανεργίας των νέων και του κοινωνικού αποκλεισμού⁷.

Καθώς οι ΜμΕ αντιπροσωπεύουν το 99% του συνόλου των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων και το 67% της απασχόλησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση, οι δημόσιες αρχές έχουν στραφεί σε αυτές, για να αναζητήσουν τρόπους αύξησης της δέσμευσής τους στη μαθητεία.

Η μαθητεία συνδυάζει τη μάθηση με την εργασία, επιτρέποντας στους νέους/-ες να αποκτήσουν εργασιακή εμπειρία και πρακτικές δεξιότητες που ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις των εργοδοτών/-τριών, καθώς οι μαθητευόμενοι/-ες συχνά παραμένουν στην επιχείρηση μετά το τέλος της περιόδου κατάρτισης.

Η μαθητεία είναι ένας οικονομικά αποδοτικός τρόπος διαχείρισης των διαδικασιών πρόσληψης για τις ΜμΕ. Παρέχοντας μια πρώτη επαγγελματική κατάρτιση, οι επιχειρήσεις έχουν τη δυνατότητα να επιλέγουν και να εκπαιδεύουν καλύτερα τους μελλοντικούς/-ές υπαλλήλους τους και να εξασφαλίζουν εξειδικευμένους εργαζόμενους/-ες: η εκπαίδευση ενός μαθητευόμενου/-ης επιτρέπει στην επιχείρηση να διαμορφώσει τις εργασιακές του/της συνήθειες και να διατηρήσει, με την πάροδο του χρόνου, έναν εργαζόμενο/-η με προσόντα και κίνητρο για πρόοδο.

Ακόμη και για όσους/-ες δεν προσλαμβάνονται στην επιχείρηση μετά την περίοδο κατάρτισης, η μαθητεία διευκολύνει την εύρεση μιας εξειδικευμένης θέσης εργασίας σε σχέση με τους συνομηλίκους/-ες τους που προέρχονται από τη γενική εκπαίδευση ή τη σχολική ΕΕΚ.

Γενικότερα, ένα λειτουργικό πρόγραμμα μαθητείας βελτιώνει τη μετάβαση από το σχολείο στην εργασία και αυξάνει την απασχολησιμότητα, ενισχύοντας τις δεξιότητες μεσαίου επιπέδου, οι οποίες είναι ιδιαίτερα πολύτιμες για τις ΜμΕ⁸. Η συστηματική συνεργασία μεταξύ των σχολείων ΕΕΚ ή των κέντρων κατάρτισης και των επιχειρήσεων είναι απαραίτητη προκειμένου να διασφαλιστεί η καλή ποιότητα της μαθητείας και να ενισχυθεί η ομαλή μετάβαση από το σχολείο στην εργασία. Ιδιαίτερα οι ΜμΕ με περιορισμένους διοικητικούς πόρους μπορούν να επωφεληθούν από μια τέτοια συνεχή συνεργασία και υποστήριξη που περιλαμβάνει την πρόσβαση σε καταρτισμένο και εξειδικευμένο εργατικό δυναμικό, τη πρόσβαση σε περιφερειακά δίκτυα καινοτομίας ή άλλες ευκαιρίες για τη βελτίωση των επιχειρηματικών τους δραστηριοτήτων. Οι οργανισμοί ΕΕΚ, από την άλλη πλευρά, μπορούν να επωφεληθούν λαμβάνοντας συνεχώς πληροφορίες σχετικά με τις ανάγκες δεξιοτήτων, τα επαγγελματικά προφίλ και τη χρήση της τεχνολογίας στις επιχειρήσεις.

Προκειμένου να εξασφαλιστεί η ανταπόκριση στις ανάγκες της αγοράς, απαιτείται μια διαδικασία έγκρισης των επιχειρήσεων κατάρτισης καθώς και μόνιμα μέτρα οργανωτικής υποστήριξης. Σε αυτό το πλαίσιο, είναι σημαντικό να συμμετέχουν κοινωνικοί εταίροι που διαθέτουν ειδική τεχνογνωσία του τομέα και ως εκ τούτου αποτελούν βασικούς παράγοντες για τον προσδιορισμό των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων που απαιτούνται για τον καθορισμό των προτύπων ποιότητας.

⁷ 8Cedefop (2011), «Making apprenticeships work for Small and Medium Enterprises: what does it take to strengthen their commitment?», Ενημερωτικό σημείωμα.

⁸ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Employment, Social Affairs and Inclusion (2015), «Guidance Framework. Support for Companies, in particular SMEs, offering apprenticeships: Seven guiding principles»

Τα σχολεία ΕΕΚ ή τα κέντρα κατάρτισης και οι επιχειρήσεις μπορούν να δημιουργήσουν συμπράξεις με συγκεκριμένους στόχους, για παράδειγμα με τη μορφή κοινών αναπτυξιακών έργων σχολείων-επιχειρήσεων ή γενικές συμπράξεις που δεν επικεντρώνονται μόνο στη μαθητεία αλλά και σε άλλα θέματα όπως η έρευνα, η περιφερειακή καινοτομία ή η επιχειρηματικότητα.

Σε κάθε περίπτωση, οι επιχειρήσεις πρέπει να διαπραγματευτούν ένα σχέδιο κατάρτισης, να παρέχουν τις εγκαταστάσεις, το εύρος των εργασιών και την εποπτεία καθώς και να διατηρούν συνεχή επαφή με το κέντρο κατάρτισης, προκειμένου να παρέχουν στον μαθητευόμενο/-η την κατάλληλη εμπειρία.

Καθ' όλη τη διάρκεια της μαθητείας, ο/η εκπαιδευτικός αποτελεί τον/την μέντορα και το στήριγμα του μαθητευόμενου/-ης. Ο/Η εκπαιδευτικός, εκτός από το να παρουσιάζει και να εξηγεί τις εργασίες στον μαθητευόμενο/-η, λειτουργεί και ως συνδεδετικός κρίκος μεταξύ του μαθητευόμενου/-ης και του χώρου εργασίας. Στο τέλος της περιόδου κατάρτισης, η επίτευξη των ικανοτήτων που προβλέπονται από το πρόγραμμα κατάρτισης πιστοποιείται μέσω μιας αναφοράς κατάρτισης και της κατάργησης του τίτλου «μαθητευόμενος/-η». Τα καθήκοντα των επιχειρήσεων κατά την θέσπιση προγραμμάτων μαθητείας είναι τα εξής:

- αξιολόγηση των διαθέσιμων υλικών και του ανθρώπινου δυναμικού για τη δημιουργία ενός προγράμματος μαθητείας,
- προσδιορισμός των στοιχείων κατάρτισης,
- σύναψη συνεργασίας με το ίδρυμα ΕΕΚ,
- χάραξη μιας κοινής εκπαιδευτικής και μαθησιακής πορείας με το ίδρυμα ΕΕΚ,
- υπογραφή συμφωνίας συνεργασίας για τη μαθητεία,
- παροχή κατάρτισης στον μαθητευόμενο/-η,
- παροχή αμοιβής, ασφαλών συνθηκών εργασίας και κοινωνικής ασφάλισης στον μαθητευόμενο/-η,
- αξιολόγηση της προόδου και των επιτευγμάτων του μαθητευόμενου/-ης και
- έκδοση πιστοποιητικού παρακολούθησης.

5. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ΕΕΚ

Η επαγγελματική κατάρτιση προσαρμόζεται διαρκώς στη ζήτηση των ιδιωτών και των διαφόρων κλάδων. Πράγματι, η θεωρητική και πρακτική κατάρτιση των σπουδαστών/-τριών εναρμονίζεται με την κοινωνική και οικονομική πραγματικότητα. Τα κέντρα ΕΕΚ συνιστούν προνομιακά ενδιαφερόμενα μέρη για τις ΜμΕ που επιθυμούν να συμμετάσχουν σε πολιτικές μαθητείας λόγω των τοπικών τους καταβολών: μέσω αυτού του συνεχούς διαλόγου, η προσφορά κατάρτισης βελτιώνεται συνεχώς και προσαρμόζεται στις δεξιότητες που απαιτεί η αγορά εργασίας.

Αυτό το σύστημα ανατροφοδότησης επιτρέπει τη δημιουργία νέων ή την επικαιροποίηση υφιστάμενων προσόντων, προγραμμάτων ΕΕΚ ή προγραμμάτων σπουδών. Έτσι, οι νέες ή μεταβαλλόμενες απαιτήσεις που πηγάζουν από την αγορά εργασίας εντοπίζονται εύκολα και εντάσσονται στον προγραμματισμό της εκπαίδευσης και της κατάρτισης προκειμένου να προσαρμοστούν ανάλογα οι παροχές κατάρτισης.

Σε πολλές χώρες, οι σχολές και τα κέντρα ΕΕΚ προσφέρουν επίσης υπηρεσίες που αποσκοπούν στην καλύτερη αντιστοίχιση των προσφερόμενων από τις επιχειρήσεις θέσεων μαθητείας με τους μαθητευόμενους/-ες που αναζητούν αντίστοιχες ευκαιρίες.

Ο βασικός ρόλος ενός κέντρου ΕΕΚ στο πλαίσιο της μαθητείας είναι να παρέχει θεωρητική μάθηση και

καθοδήγηση στους μαθητευόμενους/-ες.

Δεδομένου ότι οι ΜμΕ, ιδίως οι πολύ μικρές επιχειρήσεις, δεν έχουν πάντα την οικονομική δυνατότητα να διαθέσουν προσωπικό για την επίβλεψη των μαθητευομένων ή για την αντιμετώπιση των διοικητικών απαιτήσεων που συνεπάγεται η εκπαίδευσή τους⁹, τα κέντρα κατάρτισης αναλαμβάνουν την οργάνωση συμπληρωματικής, εξωτερικής κατάρτισης.

Η μαθητεία ρυθμίζεται από μια σύμβαση μεταξύ της επιχείρησης και του κέντρου ΕΕΚ ή μπορεί να συνίσταται σε μια πολύπλευρη σχέση μεταξύ του κέντρου ΕΕΚ, της επιχείρησης και του μαθητευόμενου/-ης.

Το κέντρο κατάρτισης, εν γένει, είναι υπεύθυνο για τη διαχείριση των διοικητικών διαδικασιών υλοποίησης της μαθητείας και την παρακολούθηση της τήρησης των αμοιβαίων υποχρεώσεων μεταξύ επιχείρησης και κέντρου ΕΕΚ καθώς και ως προς τον μαθητευόμενο/-η.

Κατά τη σύναψη μιας συμφωνίας μαθητείας η ΕΕΚ καλύπτει τα εξής:

- έρευνα των ευκαιριών μάθησης με βάση την εργασία,
- δημιουργία δικτύου συνεργασίας με τοπικές επιχειρήσεις,
- κατάρτιση ενός σχεδίου κατάρτισης και μάθησης με την εταιρεία,
- παροχή εκπαίδευσης εντός τάξης στον μαθητευόμενο/-η,
- παρακολούθηση της προόδου και της αποτελεσματικότητας της μαθητείας,
- παρακολούθηση της εκπλήρωσης των συμβατικών υποχρεώσεων έναντι του μαθητευόμενου/-ης,
- παροχή τελικής αξιολόγησης της μαθητείας.

6. ΒΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΑΘΗΤΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Οι συμπράξεις μαθητείας μπορεί να είναι μια καλή λύση για μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις που δεν γνωρίζουν πώς να επιλέξουν ή να εκπαιδεύσουν μη τυπικούς υποψηφίους/-ες, ωστόσο θέλουν να επεκτείνουν τις προσλήψεις τους και είναι πρόθυμες να τους/τις εκπαιδεύσουν πάνω σε μια ειδικότητα.

Η θέσπιση προγραμμάτων μαθητείας στον τομέα της επιχειρηματικότητας μπορεί να θεωρηθεί μια δύσκολη δραστηριότητα, καθώς συχνά πιστεύεται ότι η επιχειρηματικότητα και η επιχειρηματική συμπεριφορά δε διδάσκονται. Είναι κοινή πεποίθηση ότι η επιχειρηματικότητα είναι μια έμφυτη ικανότητα που συχνά συνδέεται με την τόλμη, το θάρρος, τη φαντασία ή τη δημιουργικότητα και η οποία δεν μπορεί να μεταδοθεί μέσω ενός δομημένου εκπαιδευτικού προγράμματος. Ωστόσο, τα τελευταία χρόνια, αυτό αλλάζει και πλέον μαθήματα και σεμινάρια επιχειρηματικότητας αυξάνονται στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και τους χώρους εργασίας.

Μια αποτελεσματική μέθοδος για την υλοποίηση επιτυχημένων συνεργασιών μαθητείας μεταξύ ΜμΕ και ΕΕΚ θα πρέπει να σχεδιαστεί προσεκτικά και να περιλαμβάνει τουλάχιστον τα ακόλουθα βήματα:

⁹ Cedefop (2011), «Making apprenticeships work for Small and Medium Enterprises: what does it take to strengthen their commitment?», Ενημερωτικό σημείωμα.

1) ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Πριν από τη σύναψη μιας συνεργασίας, είναι σημαντικό να υπάρχει ένα σαφές σενάριο που να λαμβάνει υπόψη όλα τα πιθανά εμπόδια και τους κινδύνους. Υπό αυτή την έννοια, είναι απαραίτητο να:

- Προσδιορίσετε τον τομέα, το προφίλ των σπουδαστών/-τριών, τις δραστηριότητες (τις γνώσεις που θα παρέχονται στους σπουδαστές/-τριες).
- Περιγράψετε τα καθήκοντα, τα μαθησιακά αποτελέσματα, τις απαιτούμενες ικανότητες, τη διάρκεια, το κόστος κ.λπ.

2) ΘΕΜΕΛΙΩΣΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μετά την αξιολόγηση της προοπτικής μιας συμφωνίας για την έναρξη μιας μαθητείας, οι εταίροι πρέπει να:

- Συναντηθούν δια ζώσης ή μέσω Skype
- Υπογράψουν μια συμφωνία ανάθεσης καθηκόντων και αρμοδιοτήτων
- Καθορίσουν τις μεθοδολογίες παρακολούθησης και αξιολόγησης και τα εργαλεία αξιολόγησης

3) ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η ανάπτυξη των δραστηριοτήτων πρέπει να παρακολουθείται συνεχώς και, τελικά, να προσαρμόζεται, ώστε να παρέχονται αποτελεσματικές ευκαιρίες μάθησης, να διασφαλίζεται η ποιότητα και οι ασφαλείς συνθήκες εργασίας. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στα εξής:

- Χρονικό πλαίσιο και επικοινωνία μεταξύ των εταίρων
- Παρακολούθηση και εποπτεία
- Δραστηριότητες διδασκαλίας και καθοδήγησης
- Ασφαλείς συνθήκες εργασίας
- Δίκαιη μεταχείριση και αμοιβαίος σεβασμός

4) ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Προκειμένου να εξασφαλιστεί ο μακροπρόθεσμος αντίκτυπος της εταιρικής σχέσης, προτείνεται στους εταίρους να:

- Καταρτίσουν ένα σχέδιο έκτακτης ανάγκης (ανάλυση κινδύνων, ...)
- Διαμορφώσουν ένα σχέδιο βιωσιμότητας
- Παρακολουθούν συνεχώς την πρόοδο των μαθητευομένων μετά το πέρας της κατάρτισης (π.χ. σε περιπτώσεις προσλήψεων μετά την περίοδο κατάρτισης).

5) ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ

Η συνεργασία μπορεί να είναι επιτυχημένη, αποτυχημένη ή να χρειάζεται απλώς μερικές

προσαρμογές. Προκειμένου να αξιολογηθεί η ποιότητα της μαθητείας, να εξασφαλιστεί η συνεχής βελτίωση και να ευνοηθεί η γόνιμη συνεργασία, όλοι οι εταίροι θα πρέπει να:

- Συντάξουν μια αξιολόγηση στο τέλος της περιόδου μαθητείας
- Καταγράφουν προτάσεις βελτίωσης (θετικές και αρνητικές)
- Οργανώσουν μια συνάντηση με το κέντρο ΕΕΚ και την επιχείρηση για την ανασκόπηση της μαθητείας (θα ήταν σκόπιμο να παρευρίσκεται και ο σπουδαστής/-τρια)

6) ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

- Εξετάστε τη δυνατότητα συμμετοχής ενδιάμεσων οργανισμών
- Λάβετε μέρος σε παρουσιάσεις και εκδηλώσεις όπως ημέρες καριέρας και ανοιχτές ημέρες σε κέντρα και εταιρείες ΕΕΚ (π.χ. την Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Επαγγελματικών Δεξιοτήτων)

7. ΑΡΧΕΣ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΜΙΑΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ ΕΕΚ-ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Η υλοποίηση μιας ποιοτικής μαθητείας απαιτεί σημαντικές επενδύσεις (σε χρήμα, υποδομές, ανθρώπινο δυναμικό κ.λπ.). Εύλογα οι περισσότεροι εργοδότες/-τριες επιθυμούν να προσαρμόσουν την κατάρτιση στις ανάγκες της επιχείρησης για συγκεκριμένες δεξιότητες, ώστε να συμβάλουν στην αντιστάθμιση αυτών των δαπανών. Ωστόσο, αυτό μπορεί να είναι επικίνδυνο για τον μαθητευόμενο/-η, ο οποίος/-α πρέπει να είναι σε θέση να απασχοληθεί σε πλαίσια γενικά και ειδικά προκειμένου να αναπτύξει τόσο τις γενικές δεξιότητες όσο και τις ειδικές ικανότητες που καλύπτουν πλήρως μια ειδικότητα¹⁰.

Προκειμένου να διασφαλιστεί η απασχολησιμότητα των νέων, το περιεχόμενο και η παροχή της μαθητείας πρέπει να αναθεωρούνται διαρκώς βάσει των αναγκών της αγοράς εργασίας και με σεβασμό στις απαιτήσεις δεξιοτήτων της κάθε επιχείρησης¹².

Σύμφωνα με το Cedefop, οι πολιτικές μαθητείας παρουσιάζουν κοινά χαρακτηριστικά, τα οποία παρουσιάζονται σε διαφορετικό βαθμό και σε διαφορετικούς συνδυασμούς και μπορούν να αποτελέσουν προϋποθέσεις για μια ποιοτική μαθητεία¹³.

Το συγκεκριμένο πλαίσιο διασφάλισης ποιότητας έχει σχεδιαστεί για τα κέντρα ΕΕΚ και τις επιχειρήσεις, προκειμένου να παρακολουθούν και να διασφαλίζουν την υψηλή ποιότητα κατά τη διάρκεια των προγραμμάτων μαθητείας όπου εφαρμόζεται το μοντέλο μαθητείας ADDET για την απόκτηση ικανοτήτων επίλυσης προβλημάτων και σχεδιαστικής σκέψης.

Στόχος του πλαισίου διασφάλισης ποιότητας είναι η εξασφάλιση:

- της αποτελεσματικής εφαρμογής του μοντέλου για την απόκτηση ικανοτήτων επίλυσης προβλημάτων και δεξιοτήτων σχεδιαστικής σκέψης, κατά

¹⁰ Ευρωπαϊκή επιτροπή, «High performance apprenticeships & work-based learning: 20 guiding principles».

τη διάρκεια της μαθητείας σε μια επιχείρηση,

- της ποιότητας των προσφερόμενων θέσεων μαθητείας,
- της διαμορφωτικής ανατροφοδότησης και
- του μέγιστου αντίκτυπου του μοντέλου.

Τα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας που παρουσιάζονται παρακάτω, θα συμπεριληφθούν στο Μνημόνιο Συνεργασίας (Memorandum of Understanding), το οποίο θα υπογραφεί τόσο από τα κέντρα ΕΕΚ όσο και από τις επιχειρήσεις. Τα πρότυπα αυτά περιγράφουν λεπτομερώς τη γενική προσέγγιση ως προς την ποιότητα της πρακτικής άσκησης και η κοινοπραξία του έργου προτρέπει τα μέρη που εμπλέκονται στην πρακτική άσκηση να δεσμευτούν σε αυτά και να εφαρμόσουν έναν σαφή και συνεκτικό κώδικα δεοντολογίας, αποτελώντας παράδειγμα προς μίμηση.

1. Αρχές διασφάλισης ποιότητας μιας συνεργασίας ΕΕΚ-επιχείρησης

1.1. Ρόλοι και αρμοδιότητες των συμβαλλόμενων μερών

1.1.1. Αρμοδιότητες των παρόχων ΕΕΚ

- Οι πάροχοι ΕΕΚ θα πρέπει να υπογράψουν μια νομικά δεσμευτική σύμβαση με τον μαθητευόμενο/-η και τον οργανισμό υποδοχής, η οποία θα περιγράφει τις βασικές αρχές της μαθητείας, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού των διδακτικών μονάδων που θα πιστωθούν στο δίπλωμα του ασκούμενου/μαθητευόμενου/-ης.
- Οι πάροχοι ΕΕΚ θα πρέπει να συνεργάζονται με την επιχείρηση που φιλοξενεί τη μαθητεία και να παρακολουθούν τη διαδικασία και την πρόοδο του μαθητευόμενου/-ης.
- Οι πάροχοι ΕΕΚ θα πρέπει να παρέχουν όλα τα απαραίτητα έγγραφα που οφείλει να τηρεί η επιχείρηση κατά τη διάρκεια της μαθητείας.

1.1.2. Αρμοδιότητες των επιχειρήσεων

- Οι επιχειρήσεις κατά την έναρξη της μαθητείας θα πρέπει να κοινοποιούν στον σπουδαστή/-τρια τη διάρκεια και τα καθήκοντα της μαθητείας καθώς και τους σαφείς μαθησιακούς στόχους.
- Ο εργοδότης/-τρια θα πρέπει να αποζημιώνει τους μαθητευόμενους/-ες τηρώντας τις συλλογικές συμβάσεις ή τον εθνικό ή/και κλαδικό νόμιμο κατώτατο μισθό για την περίοδο κατάρτισης.
- Θα πρέπει να οριστούν εσωτερικοί εκπαιδευτές/-τριες για κάθε μαθητευόμενο/-η, οι

οποίοι/-ες θα αναλάβουν την αποτελεσματική διεξαγωγή των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, θα παρακολουθούν την πρόοδο του μαθητευόμενου/-ης και θα παρέχουν ανατροφοδότηση στον πάροχο EEK.

- Οι επιχειρήσεις θα πρέπει να διαθέτουν τις κατάλληλες εγκαταστάσεις, μέσα και εξοπλισμό για την υλοποίηση της μαθητείας.
- Οι επιχειρήσεις θα πρέπει να συμμορφώνονται με τους κανόνες υγιεινής και ασφάλειας και να παρέχουν ατομικά μέσα προστασίας στον μαθητευόμενο/-η, εάν αυτό κρίνεται απαραίτητο, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία.
- Οι επιχειρήσεις θα πρέπει να τηρούν αρχείο κατάρτισης της μαθητείας και να το κοινοποιούν στον πάροχο EEK.

1.2. Κριτήρια ποιότητας για τις θέσεις μαθητείας

1. Η μαθητεία θα πρέπει να βασίζεται σε σταθερά θεμέλια: την εθνική νομοθεσία, τους κανονισμούς ή/και τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας.

2. Η μαθητεία θα πρέπει να παρέχει κατάρτιση καλής ποιότητας στο χώρο εργασίας, με κατάλληλα εκπαιδευμένους/-ες μέντορες εντός της επιχείρησης αλλά και εντός των ιδρυμάτων κατάρτισης που απασχολούν εκπαιδευτές/-τριες, οι οποίοι/-ες, με τη σειρά τους, διαθέτουν σύγχρονες και κατάλληλες δεξιότητες. Τόσο οι μέντορες όσο και οι εκπαιδευτές/-τριες θα πρέπει να απολαμβάνουν καλές συνθήκες εργασίας ώστε να είναι σε θέση να κάνουν σωστά τη δουλειά τους.

3. Οι εργοδότες/-τριες τα ιδρύματα EEK και, κατά περίπτωση, τα συνδικάτα, θα πρέπει να συμφωνήσουν σε ολοκληρωμένα μαθησιακά αποτελέσματα που ορίζονται σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία. Αυτό θα πρέπει να διασφαλίζει την ισορροπία μεταξύ ειδικών δεξιοτήτων, γνώσεων και βασικών ικανοτήτων, που υποστηρίζουν τόσο την προσωπική ανάπτυξη όσο και τις ευκαιρίες σταδιοδρομίας των μαθητευομένων.

4. Τα προγράμματα μαθητείας θα πρέπει να παρέχουν κατάλληλο επαγγελματικό προσανατολισμό, καθοδήγηση και υποστήριξη των εκπαιδευομένων πριν από και κατά τη διάρκεια της μαθητείας, ώστε να εξασφαλίζονται τα επιθυμητά αποτελέσματα, να προλαμβάνονται και να μειώνονται οι αποχωρήσεις καθώς και να παρέχεται υποστήριξη στους σπουδαστές/-τριες.

5. Οι σχολές και οι πάροχοι EEK θα πρέπει να παρέχουν βοήθεια στους σπουδαστές/-τριες κατά την αναζήτηση ενός κατάλληλου προγράμματος μαθητείας.

6. Οι σχολές EEK και οι επιχειρήσεις θα πρέπει να εφαρμόζουν μηχανισμούς για την προώθηση της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών.

7. Η μαθητεία θα πρέπει να εξασφαλίζει υψηλής ποιότητας και ασφαλές περιβάλλον εργασίας.

8. Οι μαθητευόμενοι/-ες θα πρέπει να έχουν δικαιώματα κοινωνικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένης της απαραίτητης ασφαλιστικής κάλυψης, σύμφωνα με την εθνική

νομοθεσία.

9. Η μαθητεία θα πρέπει να καλύπτει τις πραγματικές ανάγκες απασχόλησης και δεξιοτήτων των εργοδοτών/-τριών στο πλαίσιο των κλαδικών ή/και εθνικών προτεραιοτήτων.
10. Η μαθητεία θα πρέπει να διασφαλίζει ότι οι μαθητευόμενοι/-ες αμείβονται από τον εργοδότη/-τρια, καθ' όλη την περίοδο της κατάρτισης, σύμφωνα με τις συλλογικές συμβάσεις ή τον εθνικό ή/και κλαδικό νόμιμο κατώτατο νόμιμο μισθό.
11. Η μαθητεία θα πρέπει να είναι κυρίως μια μαθησιακή εμπειρία και συνεπώς δεν θα πρέπει ποτέ να οδηγεί σε αντικατάσταση μιας θέσης εργασίας.
12. Η μαθητεία θα πρέπει να εστιάζει στην απόκτηση ικανοτήτων και η διάρκειά της να δίνει τη δυνατότητα στους μαθητευόμενους/-ες να εργάζονται με επάρκεια και ασφάλεια.
13. Η μαθητεία θα πρέπει να διασφαλίζει την ισότιμη πρόσβαση, να προωθεί την ισότητα των φύλων και να εξαλείφει κάθε είδους διάκριση.
14. Η μαθητεία θα πρέπει να διαθέτει αξιόπιστες διαδικασίες διασφάλισης ποιότητας.
15. Θα πρέπει να ακολουθούνται προσεγγίσεις διασφάλισης ποιότητας που λαμβάνουν υπόψη το Ευρωπαϊκό πλαίσιο αναφοράς για τη διασφάλιση της ποιότητας στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (EQAVET), συμπεριλαμβανομένης μιας διαδικασίας που επιτρέπει την έγκυρη και αξιόπιστη αξιολόγηση των μαθησιακών αποτελεσμάτων. Θα πρέπει να επιδιώκεται η καταγραφή των προσλήψεων και της επαγγελματικής εξέλιξης των μαθητευομένων, σε συμφωνία με την εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

1.3. Σχεδιασμός, εφαρμογή, αξιολόγηση και αναθεώρηση ενός προγράμματος μαθητείας σύμφωνα με το μοντέλο μαθητείας ADDET για την απόκτηση ικανοτήτων επίλυσης προβλημάτων και σχεδιαστικής σκέψης.

Το μοντέλο μαθητείας ADDET θα αποτελέσει έναν βασικό άξονα που έχει σκοπό να ενισχύσει την απόκτηση ικανοτήτων επίλυσης προβλημάτων και σχεδιαστικής σκέψης από τους σπουδαστές/-τριες της ανώτερης δευτεροβάθμιας και της ανώτατης ΕΕΚ.

Το μοντέλο επικεντρώνεται στις πέντε φάσεις της σχεδιαστικής σκέψης:

- Ενσυναίσθηση: Είναι σημαντικό να καταλάβετε ποιο είναι το πρόβλημα.
- Ορισμός: Συγκεντρώνοντας τα δεδομένα, οι σπουδαστές/-τριες ΕΕΚ αναλύουν τις ανάγκες για να καθορίσουν το πρόβλημα με ανθρωποκεντρικό τρόπο.
- Ιδεασμός: Οι σπουδαστές/-τριες ΕΕΚ αρχίζουν να παράγουν νέες ιδέες για την επίλυση του καθορισμένου προβλήματος, αφήνοντας τη σκέψη τους ελεύθερη.
- Πρωτότυπο: Οι σπουδαστές/-τριες ΕΕΚ δημιουργούν πολλαπλές προσεγγίσεις για την επίλυση του προβλήματος.
- Δοκιμή: Συνδυάζουν τις δεξιότητες τους με τις καλύτερες λύσεις, με σκοπό να επιλύσουν το πρόβλημα. Φάση τελειοποίησης των λύσεων χρησιμοποιώντας δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων.

Το μοντέλο επικεντρώνεται στις ικανότητες επίλυσης προβλημάτων:

- Ανάλυση: Συλλογή δεδομένων, ανάλυση δεδομένων, διερεύνηση γεγονότων και ιστορική ανάλυση.
- Παραγωγή παρεμβάσεων: Καταιγισμός ιδεών, δημιουργική σκέψη, πρόβλεψη, πρόγνωση, σχεδιασμός έργου, προγραμματισμός έργου.
- Αξιολόγηση λύσεων: Ανάλυση, συζήτηση, επιβεβαίωση, ομαδική εργασία, καθορισμός προτεραιοτήτων
- Σχέδιο υλοποίησης: Διαχείριση έργου, υλοποίηση έργου, συνεργασία, διαχείριση χρόνου, ανάπτυξη συγκριτικής αξιολόγησης
- Αποτελεσματικότητα: Επικοινωνία, ανάλυση δεδομένων, έρευνες, ανατροφοδότηση, παρακολούθηση, αντιμετώπιση προβλημάτων

1.1.3. Βήματα σχεδιασμού, υλοποίησης, αξιολόγησης και αναθεώρησης ενός προγράμματος μαθητείας

Καθορισμός της μαθητείας

Προκειμένου οι επιχειρήσεις να αναπτύξουν ένα πρόγραμμα μαθητείας, πρέπει πρώτα να καθορίσουν το πεδίο εφαρμογής του προγράμματος, τα πρότυπα, τους στόχους και τα οφέλη για τον οργανισμό.

Το επόμενο βήμα είναι ο καθορισμός της στρατηγικής, με την οποία η επιχείρηση θα υλοποιήσει το πρόγραμμα μαθητείας.

Σύναψη συνεργασιών

Μετά τον καθορισμό του πεδίου εφαρμογής, θα πρέπει να δημιουργηθούν δίκτυα παρόχων και επιχειρήσεων ΕΕΚ. Η καλή συνεργασία και το κοινό όραμα είναι κρίσιμα για την επιτυχία των προγραμμάτων μαθητείας. Επιπλέον, το κοινό όραμα και οι κοινοί στόχοι αποτελούν συστατικά απαραίτητα για την επιτυχία μιας μαθητείας η οποία θα ανταποκρίνεται στις ανάγκες όλων των εμπλεκόμενων μερών.

Κατά τη διάρκεια αυτού του σταδίου, οι δύο φορείς θα πρέπει να συμφωνήσουν σχετικά με τους ρόλους και τις αρμοδιότητές τους και να υπογράψουν ένα μνημόνιο συνεργασίας.

Σχεδιασμός ενός προγράμματος μαθητείας υψηλής ποιότητας με βάση το μοντέλο ADDET

Μετά την υπογραφή της συμφωνίας μεταξύ των φορέων, αμφότεροι θα πρέπει να

συνεργαστούν προκειμένου να σχεδιάσουν ένα πρόγραμμα μαθητείας υψηλής ποιότητας, το οποίο θα ενισχύσει την απόκτηση ικανοτήτων και αντίληψης σχεδιαστικής σκέψης, μέσω της εξάσκησης των ικανοτήτων επίλυσης προβλημάτων.

Αξιολόγηση και αναθεώρηση του προγράμματος μαθητείας

Το επόμενο βήμα είναι η παρακολούθηση και η αξιολόγηση του προγράμματος. Η παρακολούθηση πρέπει να τεθεί σε εφαρμογή ήδη από την έναρξη της διαδικασίας. Τόσο οι επιχειρήσεις όσο και οι πάροχοι ΕΕΚ θα πρέπει να παρακολουθούν τα αποτελέσματα και να αξιολογούν τον αντίκτυπο του προγράμματος στους οργανισμούς τους και στους μαθητευόμενους/-ες. Η αξιολόγηση αυτή θα βοηθήσει τους φορείς να προβούν στις απαραίτητες προσαρμογές, ώστε να βελτιώνουν συνεχώς το πρόγραμμα μαθητείας τους.

2. ΑΡΧΕΣ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΜΙΑΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ ΕΕΚ-ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Η υλοποίηση μιας ποιοτικής μαθητείας απαιτεί σημαντικές επενδύσεις (σε χρήμα, υποδομές, ανθρώπινο δυναμικό κ.λπ.). Εύλογα οι περισσότεροι εργοδότες/-τριες επιθυμούν να προσαρμόσουν την κατάρτιση στις ανάγκες της επιχείρησης για συγκεκριμένες δεξιότητες, ώστε να συμβάλουν στην αντιστάθμιση αυτών των δαπανών. Ωστόσο, αυτό μπορεί να είναι επικίνδυνο για τον μαθητευόμενο/-η, ο οποίος/-α πρέπει να είναι σε θέση να απασχοληθεί σε πλαίσια γενικά και ειδικά προκειμένου να αναπτύξει τόσο τις γενικές δεξιότητες όσο και τις ειδικές ικανότητες που καλύπτουν πλήρως μια ειδικότητα.

Προκειμένου να διασφαλιστεί η απασχολησιμότητα των νέων, το περιεχόμενο και η παροχή της μαθητείας πρέπει να αναθεωρούνται διαρκώς βάσει των αναγκών της αγοράς εργασίας και με σεβασμό στις απαιτήσεις δεξιοτήτων της κάθε επιχείρησης.

Σύμφωνα με το Cedefop, οι πολιτικές μαθητείας παρουσιάζουν κοινά χαρακτηριστικά, τα οποία παρουσιάζονται σε διαφορετικό βαθμό και σε διαφορετικούς συνδυασμούς και μπορούν να αποτελέσουν προϋποθέσεις για μια ποιοτική μαθητεία.

2.1. Θέση στο σύστημα εκπαίδευσης και κατάρτισης

- Η μαθητεία διέπεται και ορίζεται από ένα νομικό πλαίσιο
- Η θέση της μαθητείας, σε σύγκριση με άλλες μαθησιακές μορφές, είναι σαφής.
- Η μαθητεία προσφέρει τόσο οριζόντιες όσο και κάθετες διόδους για περαιτέρω εξειδίκευση ή εκπαίδευση σε όλα τα επίπεδα.

2.2. Δομές διακυβέρνησης

- Σαφής καθορισμός και κατανομή των ρόλων και των αρμοδιοτήτων των βασικών φορέων σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.
- Ενεργός συμμετοχή των ενώσεων και των συνδικάτων εργοδοτών.
- Αναγνώριση της σπουδαιότητας της μαθητείας σε κοινωνικό επίπεδο.

2.3. Περιεχόμενα εκπαίδευσης και μαθησιακά αποτελέσματα

- Τακτική αξιολόγηση και επικαιροποίηση των προδιαγραφών και των επαγγελματικών χαρακτηριστικών για την ανάπτυξη προγραμμάτων σπουδών.
- Διατάξεις για την προσαρμογή τμημάτων των προγραμμάτων σπουδών στις ανάγκες της τοπικής αγοράς εργασίας.
- Καθορισμός ελάχιστων απαιτήσεων πρόσβασης σε προγράμματα μαθητείας.
 - Τελική αξιολόγηση που καλύπτει όλα τα μαθησιακά αποτελέσματα ανεξαρτήτως των φορέων μάθησης.
 - Σαφής κατανομή και οργάνωση του περιεχομένου, της διάρκειας και των αποτελεσμάτων της μάθησης με έδρα την επιχείρηση και το σχολείο.

2.4. Συνεργασία μεταξύ των φορέων μάθησης

- Συνεργασία, συντονισμός και σαφής κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ των φορέων και δημιουργία μηχανισμών ανατροφοδότησης.
- Ανάπτυξη σχεδίου κατάρτισης με τη συμβολή του σχολείου, της επιχείρησης και του μαθητευόμενου/-ης, σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών.
- Συνεργασία μεταξύ των εταιρειών για τη διασφάλιση της απόκτησης όλων των απαιτούμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων, όπως προβλέπεται στο πρόγραμμα σπουδών.
- Σαφής ορισμός του ρόλου του συντονιστή/-τριας.
- Σαφής καθορισμός των διοικητικών αρμοδιοτήτων για το τμήμα του προγράμματος που διεξάγεται στην επιχείρηση.

2.5. Συμμετοχή και υποστήριξη εταιρειών

- Σαφής συμφωνία σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των επιχειρήσεων που παρέχουν προγράμματα μαθητείας.
- Στρατηγικές και πρωτοβουλίες μάρκετινγκ για την προώθηση της μαθητείας και των πλεονεκτημάτων για τις επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων των παροχής κινήτρων.
- Ελάχιστες απαιτήσεις για επιχειρήσεις που επιθυμούν να παρέχουν προγράμματα μαθητείας ή/και διαδικασίες πιστοποίησης.
- Μη οικονομική στήριξη για την υλοποίηση της μαθητείας.
- Αναγνώριση και βράβευση επιχειρήσεων που παρέχουν ποιοτικά προγράμματα μαθητείας.
- Συμμετοχή της ένωσης εργοδοτών στη δέσμευση της επιχείρησης.

2.6. Προαπαιτούμενα και υποστήριξη των εκπαιδευτικών και των εκπαιδευτών/-τριών εντός της εταιρείας

- Τοποθέτηση καταρτισμένου εκπαιδευτή/-τριας που θα παρακολουθεί τους μαθητευόμενους/-ες.
- Σαφώς καθορισμένες απαιτήσεις και προσόντα στον επαγγελματικό τομέα του εκπαιδευτή/-τριας.
- Παιδαγωγική/διδακτική επάρκεια του εκπαιδευτή/-τριας εντός της επιχείρησης.
- Διαρκής εκπαίδευση των εκπαιδευτικών και των εκπαιδευτών/-τριών για την ανάπτυξη και την επικαιροποίηση των ικανοτήτων τους.
- Συνεργασία και ανταλλαγές μεταξύ των εκπαιδευτών/-τριών των επιχειρήσεων και των καθηγητών/-τριών σχολών ΕΕΚ.
- Σαφής ορισμός της τελικής ευθύνης για τη μάθηση του μαθητευόμενου/-ης.

2.7. Μηχανισμοί χρηματοδότησης και επιμερισμού του κόστους

- Οι επιχειρήσεις καλύπτουν τον μισθό και τον εξοπλισμό του μαθητευόμενου/-ης.

- Οι δαπάνες των επιχειρήσεων μπορούν να υποστηριχθούν από τις ενώσεις και τα συνδικάτα εργοδοτών.
- Κρατική οικονομική ενίσχυση των σχολών ΕΕΚ και επιχορηγήσεις μαθητείας.
- Απόδοση των επενδύσεων χάρη στα αποτελέσματα της εργασίας των μαθητευομένων.
- Κίνητρα (επιδοτήσεις, φοροαπαλλαγές) για την ενθάρρυνση των επιχειρήσεων να προσλάβουν μαθητευόμενους/-ες.

2.8. Διασφάλιση ποιότητας

- Συστήματα διασφάλισης ποιότητας που καλύπτουν τη μαθητεία.

2.9. Συνθήκες εργασίας και εκπαίδευσης των μαθητευόμενων

- Νομική κατοχύρωση των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των μαθητευομένων, τόσο για την εργασία όσο και για τη μάθηση
- Καθορισμός ενός σημείου αναφοράς για την υποστήριξη του μαθητευόμενου/-ης.
- Σύμβαση εργασίας που καθορίζει τα δικαιώματα, τα οφέλη και τις ευθύνες του μαθητευόμενου/-ης.
- Πρόσβαση σε υπηρεσίες καθοδήγησης και συμβουλευτικής.

2.10. Ανταπόκριση στην αγορά εργασίας

- Θεσμικές διαδικασίες που διευκολύνουν τη μαθητεία να ανταποκριθεί στις ή να προβλέψει τις ανάγκες της αγοράς εργασίας
- Τακτική παρακολούθηση και αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της μαθητείας.
- Θέσπιση μηχανισμών εκ των προτέρων/εκ των υστέρων αξιολόγησης της μαθητείας.

8. ΠΡΟΤΥΠΟ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΒΕΛΤΙΣΤΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ

ΧΩΡΑ
....
ΠΟΛΗ
....
ΚΕΝΤΡΟ ΕΕΚ
...
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ
...
ΗΛΙΚΙΑΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ
...
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ
...
ΘΕΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΡΝΗΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ
...
ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ

....

9. ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ (ΜΝΗΜΟΝΙΟ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ)

Υπόδειγμα συμφωνίας

Βασικά σημεία

Ανάλογα με τη χώρα και τους νομικούς κανονισμούς, ο μαθητευόμενος/-η θα πρέπει να υπογράψει μια συμφωνία ή μια σύμβαση.

Ακολουθεί ο κατάλογος των θεμελιωδών σημείων μιας συμφωνίας:

- Ταυτοποίηση όλων των μερών (επιχείρηση ή/και κέντρο ΕΕΚ, μαθητευόμενος/-η)
- Ονοματεπώνυμο, διεύθυνση κ.λπ.
- Συμφωνία μεταξύ των μερών
- Περιεχόμενο (αντικείμενο)
- Καθήκοντα (σχέδιο)
- Προθεσμίες/περίοδοι
- Πόροι
- Αρμόδια άτομα
- Δικαιώματα και υποχρεώσεις (εκάστου μέρους)
- Ημερομηνία και τοποθεσία
- Υπογραφή και σφραγίδα όλων των μερών

*Το παρακάτω υπόδειγμα συμφωνίας πρέπει να προσαρμοστεί σύμφωνα με τους εθνικούς κανονισμούς.

ΜΝΗΜΟΝΙΟ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Συμφωνία μεταξύ (όνομα επιχείρησης) και(όνομα ιδρύματος)

Το παρόν μνημόνιο συνεργασίας, εφεξής καλούμενο «συμφωνία», συνάπτεται μεταξύ της [επωνυμία επιχείρησης] με έδρα και διεύθυνση [διεύθυνση], [ΑΦΜ/αριθμός VIES], εκπροσωπούμενη από τον Διευθύνοντα/-ουσα Σύμβουλο [ονοματεπώνυμο], εφεξής αναφερόμενη απλώς ως [επωνυμία επιχείρησης]

και

το [όνομα ιδρύματος εταίρου του έργου], στο εξής αναφερόμενο ως συνάπτουν την παρούσα συμφωνία-πλαίσιο για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση.

Τα μέρη, κατόπιν διαπραγμάτευσης, συμφώνησαν αμοιβαία στους ακόλουθους όρους, στις προϋποθέσεις και στους βασικούς όρους.

Άρθρο 1

Σκοπός της συμφωνίας

Η παρούσα συμφωνία-πλαίσιο ρυθμίζει τους όρους και τις προϋποθέσεις μεταξύ των συμβαλλομένων μερών, οι οποίοι αποτελούν μέρος της διαδικασίας για την ανάπτυξη της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στην [ονομασία χώρας], στην ειδικότητα του/της [ειδικότητα].

Σκοπός του παρόντος Μνημονίου είναι η διευκόλυνση της συνεργασίας μεταξύ των συμβαλλομένων μερών σε θέματα κοινού ενδιαφέροντος και η θέσπιση των αναγκαίων ρυθμίσεων για την εφαρμογή του Μνημονίου.

Τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνούν να διενεργούν δραστηριότητες παρακολούθησης και αξιολόγησης των συμμετεχόντων οργανισμών, με σκοπό την εκτίμηση του αντικτύπου των δραστηριοτήτων τους.

Άρθρο 2

Υλοποίηση της κατάρτισης

Η περίοδος κατάρτισης διαρκεί[*αριθμός ετών*] έτη. Με έναρξη στις *xx.xx.xxxx* και λήξη στις *xx.xx.xxxx*.

Η κατάρτιση πραγματοποιείται σε δύο χώρους μάθησης:

- Στ. [*επωνυμία επιχείρησης*], όπου διδάσκεται το περιεχόμενο της πρακτικής κατάρτισης,
- Στ. [*επωνυμία ιδρύματος*], όπου διδάσκεται το θεωρητικό μέρος του επαγγέλματος.

Το αντικείμενο της πρακτικής άσκησης καθορίζεται στη σύμβαση κατάρτισης μεταξύ της επιχείρησης και του μαθητευόμενου/-ης.

Το θεωρητικό σκέλος καλύπτει συνολικά[*ώρες*] ώρες. Το αντίστοιχο πρόγραμμα αποτελεί μέρος του παραρτήματος της παρούσας συμφωνίας.

Η περίοδος κατάρτισης ολοκληρώνεται με τη διεξαγωγή των τελικών εξετάσεων που απαιτούνται από την ισχύουσα νομοθεσία της [*ονομασία χώρας*].

Εάν ο μαθητευόμενος/-η δεν επιτύχει στις τελικές εξετάσεις, η μαθητεία του παρατείνεται μέχρι τις επόμενες εξετάσεις.

Άρθρο 3

Υποχρεώσεις της [*επωνυμία επιχείρησης*]

Στο πλαίσιο της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, η [επωνυμία επιχείρησης] εκπαιδεύει πρακτικά [αριθμός μαθητευομένων] μαθητευόμενους/-ες στην ειδικότητα [ειδικότητα].

Προκειμένου να συμμετάσχουν στο θεωρητικό μέρος της κατάρτισης, οι μαθητευόμενοι/-ες θα απευθύνονται στο [επωνυμία ιδρύματος].

Οι υποχρεώσεις της [επωνυμία επιχείρησης] έναντι του [επωνυμία ιδρύματος] προκύπτουν από τη σύμβαση που συνήφθη μεταξύ τους στις [ημερομηνία].

Άρθρο 4

Υποχρεώσεις του [επωνυμία ιδρύματος]

Το [επωνυμία ιδρύματος] διεξάγει την εκπαίδευση σύμφωνα με το πρόγραμμα-πλαίσιο σπουδών της αντίστοιχης ειδικότητας, το οποίο έχει συντονιστεί με την αρμόδια δημόσια διοικητική αρχή της [ονομασία χώρας].

Το [επωνυμία ιδρύματος] ενημερώνει την [επωνυμία επιχείρησης] σχετικά με τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν οι μαθητευόμενοι/-ες προκειμένου να συμμετάσχουν στο μάθημα θεωρητικής κατάρτισης. Για περισσότερες λεπτομέρειες, ανατρέξτε στον πίνακα του παραρτήματος σχετικά με την κατανομή της θεωρητικής και της πρακτικής κατάρτισης.

Το [επωνυμία ιδρύματος] λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για την υλοποίηση της θεωρητικής κατάρτισης της αντίστοιχης ειδικότητας.

Η ομάδα εκπαίδευσης αποτελείται από τους μαθητευόμενους/-ες των οποίων η πρακτική άσκηση πραγματοποιείται σε διάφορες επιχειρήσεις κατάρτισης.

Μετά την ολοκλήρωση των τελικών εξετάσεων, το [επωνυμία ιδρύματος] θα παρέχει στους μαθητευόμενους/-ες μια πιστοποίηση αναγνωρισμένη από το κράτος η οποία αποδεικνύει τα αποκτηθέντα επαγγελματικά προσόντα.

Άρθρο 5

Ευθύνη και ανωτέρα βία

Κάθε συμβαλλόμενο μέρος φέρει ευθύνη έναντι των άλλων συμβαλλομένων μερών σε περίπτωση αθέτησης των συμβατικών υποχρεώσεων. Εξαιρέση αποτελούν οι περιπτώσεις ανωτέρας βίας.

Ανωτέρα βία, π.χ. φυσικές καταστροφές, εργατικές διαμάχες, αναταραχές, ένοπλες συγκρούσεις ή τρομοκρατικές ενέργειες, οι οποίες οδηγούν σε απρόβλεπτες συνέπειες ως προς την εκτέλεση της σύμβασης, απαλλάσσουν τα συμβαλλόμενα μέρη από τις υποχρεώσεις τους για την εκτέλεση της σύμβασης κατά τη διάρκεια της διαταραχής και στην έκταση των συνεπειών της, ακόμη και αν βρίσκονται σε υπερημερία. Τα παραπάνω γεγονότα δεν συνεπάγονται την αυτόματη επίλυση της σύμβασης. Τα συμβαλλόμενα μέρη υποχρεούνται να ενημερώνονται για τα γεγονότα αυτά και να προσαρμόζουν τις υποχρεώσεις τους στις μεταβαλλόμενες συνθήκες με καλή πίστη.

Εάν, σε περίπτωση ανωτέρας βίας, η εκτέλεση της σύμβασης καταστεί μακροπρόθεσμα αδύνατη, τα συμβαλλόμενα μέρη δικαιούνται να λύσουν τη συμφωνία.

Άρθρο 6

Διάρκεια ισχύος της συμφωνίας

Η συμφωνία τίθεται σε ισχύ από την ημερομηνία υπογραφής της.

Η διάρκεια ισχύος της συμφωνίας λήγει στις **xx.xx.xxxx [ημερομηνία]**, βάσει της περιόδου της κατάρτισης που αρχίζει στις **xx.xx.xxxx [ημερομηνία]**.

Τα συμβαλλόμενα μέρη μπορούν να παρατείνουν τη συμβατική σχέση με αμοιβαία συμφωνία όσο συχνά το επιθυμούν.

Άρθρο 7

Καταγγελία της συμφωνίας

Η ανωτέρω συμφωνία δύναται να καταγγελθεί ως εξής:

- με συναινετική σχετική γραπτή δήλωση όλων των συμβαλλόμενων μερών.
- με τη λήξη της συμφωνηθείσας διάρκειας ισχύος (βλ. άρθρο 6).
- κάθε συμβαλλόμενο μέρος μπορεί να καταγγείλει τη συμφωνία χωρίς προειδοποίηση για βάσιμους λόγους, βάσει νομικών διατάξεων. Σε αυτήν την περίπτωση, δεν τίθεται ζήτημα αμφισβήτησης της ισχύος τυχόν αξιώσεων για αποζημίωση.

Άρθρο 8

Τελικές διατάξεις

Η παρούσα συμφωνία και τα παραρτήματά της αποτελούν το σύνολο της συμφωνίας μεταξύ των συμβαλλομένων μερών. Δεν υπάρχουν σιωπηρές, προφορικές ή γραπτές συμπληρωματικές συμφωνίες. Τυχόν τροποποιήσεις και προσθήκες της παρούσας σύμβασης οφείλουν να γίνονται εγγράφως για να είναι αποτελεσματικές. Αυτό ισχύει και για την τροποποίηση ή κατάργηση της παρούσας διάταξης.

Τα συμβαλλόμενα μέρη αναλαμβάνουν την υποχρέωση να τηρούν εχεμύθεια για όλα τα επαγγελματικά ζητήματα που προέκυψαν στο πλαίσιο της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Σε περίπτωση που διατάξεις της παρούσας σύμβασης είναι εν όλω ή εν μέρει άκυρες, απαράδεκτες ή ανεφάρμοστες ή χάσουν τη νομιμότητα ή τη σκοπιμότητά τους στο μέλλον, η εγκυρότητα της παρούσας σύμβασης δεν θίγεται. Το ίδιο ισχύει και σε περίπτωση που προκύψει παραβίαση της συμφωνίας. Στη θέση του άκυρου ή ανεφάρμοστου κανονισμού ή της συμπλήρωσης της συμβατικής έλλειψης, τα μέρη θα προβούν σε κατάλληλη ρύθμιση, η οποία θα ανταποκρίνεται στο μέτρο του νομικά δυνατού σε αυτό που τα συμβαλλόμενα μέρη επιθυμούσαν ή θα είναι σύμφωνο με τον σκοπό της συμφωνίας.

Σε περίπτωση διαφορών που απορρέουν από την παρούσα συμφωνία, τα συμβαλλόμενα μέρη αναλαμβάνουν την υποχρέωση να προβούν σε διαδικασία διαμεσολάβησης πριν από την προσφυγή σε δικαστικές διαδικασίες, με στόχο την επίτευξη φιλικής συμφωνίας με τη βοήθεια διαμεσολαβητή/-τριας που έχει οριστεί από κοινού. Η διαδικασία διαμεσολάβησης εκκινεί με γραπτή ειδοποίηση ενός συμβαλλόμενου μέρους, το οποίο πρέπει να προτείνει διαμεσολαβητή/-τρια. Η πρόταση δεν είναι δεσμευτική για τα άλλα συμβαλλόμενα μέρη. Εάν τα συμβαλλόμενα μέρη δεν μπορέσουν να συμφωνήσουν σε διαμεσολαβητή/-τρια εντός ενός μηνός από την παραλαβή της κοινοποίησης, η διαδικασία διαμεσολάβησης θεωρείται ανεπιτυχής.

Η παρούσα συμφωνία έχει συνταχθεί σε δύο αντίγραφα, ένα για έκαστο συμβαλλόμενο μέρος.

Τα μέρη αποδέχονται το Δικαστήριο της πόλης [ονομασία πόλης] της [ονομασία χώρας], ως αρμόδιο δικαστήριο των αμοιβαίων δικαιωμάτων και υποχρεώσεών τους βάσει της παρούσας συμφωνίας και ότι η παρούσα συμφωνία διέπεται από το δίκαιο της [ονομασία χώρας].

Υπογράφηκε στ [τοποθεσία],
..... [ημερομηνία]
..... [επωνυμία επιχείρησης]

..... [Όνομα νόμιμου εκπροσώπου]
..... [Υπογραφή και σφραγίδα]

Υπογράφηκε στ [τοποθεσία],
..... [ημερομηνία]
..... [επωνυμία ιδρύματος]

..... [Όνομα νόμιμου εκπροσώπου]
..... [Υπογραφή και σφραγίδα]

10.ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ

Albizu E., Olazaran M., Lavia C., Otero B., (2011), “Relationship between vocational training centres and industrial SMEs in the Basque Country: a regional innovation system approach”, Intangible Capital.

Cedefop (2018), “Apprenticeship schemes in European countries: a cross nation overview”, Luxemburg,

Publication Office of the European Union.

Cedefop (2011), "Making apprenticeships work for Small and Medium Enterprises: what does it take to strengthen their commitment?", Briefing note, Luxembourg, Publication Office of the European Union.

Cedefop (2017), "Cedefop European public opinion survey on vocational education and training", Luxembourg, Publication Office of the European Union.

European Commission, "EntreComp: The Entrepreneurship Competence Framework", JRC Science for Policy Report, 2016.

European Commission (2013) "Entrepreneurship 2020 Action Plan: Reigniting the entrepreneurial spirit in Europe".

European Commission, "High-performance apprenticeships & Work-Based Learning: 20 Guiding principles".

DG Employment, Social Affairs and Inclusion (2015), "Guidance Framework: support for companies, in particular SMEs offering apprenticeships, seven guiding principles".

Klein, P. G. (2006), "Can entrepreneurship be taught?", Journal of Agriculture and Applied Economics.

South East Centre for Entrepreneurial Learning, "Entrepreneurial education in the European Union: an overview of policies and practice" (2015).